

Har medierne et ansvar for Vollsmoses dårlige rygte?

Helle Lykke Nielsen

Vollsmose er blevet et ikon for kriminalitet og terror. Bydelen bruges som scene for begivenheder der finder sted langt fra Vollsmose, og succes'erne er nærmest usynlige. Sådan ser virkelighedens Vollsmose ud, hvis man skal tro de landsdækkende aviser. Men skal man det?

”Medierne sætter Vollsmose i et dårligt lys. Der er nogle få der laver kriminalitet, og så generaliserer medierne, så alle laver kriminalitet. De fortæller ikke alt det gode i Vollsmose – de kan bedre li’ at tage ballademagerne (...) Der er underholdning i det. Folk gider ikke høre succeshistorierne. De vil hellere se det negative.”

Citatet stammer fra en YouTube-video, hvor en ung odenseansk indvandrer interviewer to andre unge indvandrere fra Vollsmose om, hvordan det er at bo i bydelen. At medierne får skylden for Vollsmoses dårlige ry, er ikke nyt: For mange af bydelens unge er det mediernes negative billede der skaber det omgivende samfunds modvilje mod dem, og gør det vanskeligt at få praktikplads og job og i det hele taget klare sig godt i det danske samfund.

Er der hold i de unges forestillinger om at medierne som udgangspunkt dækker bydelen negativt, og dermed måske bidrager til nogle af de problemer, de unge oplever? Har medierne med andre ord et medansvar for Vollsmoses dårlige rygte?

Ser man på de landsdækkende avisers dækning af Vollsmose, har de unge på visse punkter ret. For en undersøgelse af den journalistiske behandling af bydelen i 8 landsdækkende aviser – BT, Berlingske, Børsen, Ekstrabladet, Information, Jyllandsposten, Kristeligt Dagblad, Politiken og Weekendavisen – for perioden 1. april 2011 til 31. marts 2012 viste en klar overvægt af negative historier: Ud af de 175 artikler og notiser¹, journalister skrev om Vollsmose i perioden, havde kun 15 historier en direkte eller indirekte positiv pointe - typisk historier om rollemodeller, prisuddelinger, foreningsliv o.lign. – resten omtalte direkte eller indirekte området negativt. Og ser man på de læserbreve, som aviserne valgte at offentliggøre i samme periode, var tallet ligeså negativt: kun 2 ud af 38 offentliggjorte læserbreve omtalte bydelen i positive vendinger.

Det er først og fremmest kriminalitet, der optager de landsdækkende aviser, når de skriver om Vollsmose: 62% af al omtale handlede nemlig om kriminalitet og terrorisme, mens 33% handlede om integrationsspørgsmål – ghetto-diskussionen, fattigdom, sociale problemer etc – og kun 5% om religionsrelaterede emner. De unges oplevelse af at medierne først og fremmest fokuserer på kriminaliteten i Vollsmose, stemmer således godt overens med de landsdækkende avisers dækning i den pågældende periode.

Og ikke nok med det. Ser man nærmere på, hvordan aviserne dækkede kriminaliteten i Vollsmose i perioden, var det nogle få udvalgte enkeltsager der prægede billedet. To tredjedele af alle artiklerne handlede nemlig om kun 3 sager: Sagen om den statsløse palæstinenser Fisfis, der i 2011 fik en dom for narko og afpresning, en stigning i antallet af indbrud i bydelen som BT dækkede intensivt i januar-februar 2012, samt terrrorsagen fra Vollsmose hvor 3 unge tilbage i 2007 blev dømt for at planlægge et terrorangreb mod et ukendt mål i Danmark. At sidstnævnte sag stadig optræder hyppigt i medierne viser, hvor svært det kan være for området at ryste et negativt image af sig. Når sagerne tælles op, er det således en lille håndfuld kriminelle – max 10 stykker – der for alvor tegnede avisernes kriminelle landskab i bydelen i den undersøgte periode.

Så er der integrationen. En tredjedel af alle de journalistiske artikler, der blev skrevet om Vollsmose i perioden, handlede om integrationsspørgsmål, og også her var de

negative historier i overtal: bortset fra fem artikler om rollemodeller, otte artikler om foreninger og arrangementer der har rod i Vollsmose og en enkelt artikel om jobskabelse, handlede de resterende 45 artikler om emner som fattigdom og sociale uroligheder, forskellige myndigheders og institutioners håndtering af sociale problemer, samt hele diskussionen om ghetto-problemer, og hvordan disse bør håndteres.

En del af artiklerne om både integration og kriminalitet var reaktioner på begivenheder, som har fundet sted langt fra Vollsmose: Når tidligere statsminister Lars Løkke fx besøgte bebyggelsen Askerød for at mødes med "Ghetto-unge" og snakke jobskabelse, affødte det en omtale af jobskabelse i Vollsmose. Når de landsdækkende aviser skrev artikler om fattigdom og sociale uroligheder i Vollsmose fra midten af august og frem til begyndelsen af september 2011, var det en direkte udløber af de uroligheder der fandt sted i London i begyndelsen af august. Og når terrrorsagen fra Vollsmose stadig hyppigt omtales i aviserne i 2012, selvom den fandt sted i 2006 og blev domfældet et år senere, skyldes det at journalisterne, nærmest pr. automatik, omtaler denne sag hver gang der er aktuelle sager i Danmark som kan relateres til terror. Derved bliver Vollsmose et "reaktivt" eksempel, hvor udgangspunktet ikke er hvad der sker i bydelen, men hvad der sker andre steder – en slags staffage der kan bruges som lokal scene for aktuelle begivenheder. En sådan mekanisme forstærker et allerede eksisterende negativt billede af bydelen og bidrager til den negative branding, bydelen længe har måttet slås med.

Omtalen af religion fylder til gengæld ikke meget i de landsdækkende avisers omtale af Vollsmose – i alt syv artikler blev det til i perioden. Men også her synes bydelen trods det beskedne antal artikler at fungere som en scene for noget andet: Udover omtaler af sharia-zoner og imamer der agerer som dommere, var der artikler om kristne der missionerer i bydelen, og om kirkelige aktiviteter i området. Derved tegner der sig et omrids af Vollsmose som kampplads mellem islam og kristendom, hvilket bidrager til en politisering af religionen.

Ovenstående er selvsagt et øjebliksbillede af avisernes dækning af Vollsmose, og det kan meget vel vise sig at fordelingen af emner og enkeltsager vil se anderledes ud i det kommende år. Det er også værd at huske at tallene dækker over forskellige avisers forskellige profiler, og at der ikke er tale om nogen koordineret indsats fra avisernes side for "at ødelægge Vollsmose", sådan som en af de unge indvandrere med hang til konspirationstankegang hævdede.

Når alt dette er sagt, er det alligevel tankevækkende at de landsdækkende aviser i så høj grad tegner et billede af Vollsmose som ikon for kriminalitet og terror, som scene for begivenheder der finder sted uden for bydelen, og at succes'er nærmest er usynlige. Derved får de unges forestillinger om og erfaringer med medierne nemlig god næring i den tro at det omgivende samfund ikke vil dem noget godt.

Kilder

Vollsmose <http://www.youtube.com/watch?v=SCtpyO9oqnA>

I krig på valgvideoer i Vollsmose <http://nyhederne-dyn.tv2.dk/article.php/id-43308603:i-krig-p%C3%A5-valgvideoer-om-vollsmose.html>

Infomedia <http://www.infomedia.dk> Vollsmose i landsdækkende medier (hentet 1.5 2012)

¹ Vollsmose blev i perioden omtalt i 256 artikler og notitser i de 8 landsdækkende aviser, jf. Infomedia (hentet 1.4 2012). Af disse var 38 læserbreve. I yderligere 43 tilfælde blev Vollsmose nævnt 1 gang i artikler og notitser, der ikke havde noget at gøre med Vollsmose, typisk arrangementer eller tilfældige bisætninger i interviews om helt andre emner. Trækkes disse to kategorier fra det samlede antal artikler og notitser, er Vollsmose behandlet journalistisk 175 gange i perioden.